

Guía Docente						
Datos Identificativos				2024/25		
Asignatura (*)	Aprendizaxe e ensino dos módulos da especialidade de formación e orientación laboral		Código	652606621		
Titulación						
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	12		
Idioma	Galego					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación Pedagogía e Didáctica Psicoloxía					
Coordinación	Perea Vega, Gustavo Ariel	Correo electrónico	gustavo.perea@udc.es			
Profesorado	Arza Arza, Neves Perea Vega, Gustavo Ariel	Correo electrónico	neves.arza@udc.es gustavo.perea@udc.es			
Web						
Descripción xeral	A materia céntrase na construcción das competencias relativas á planificación do terceiro nivel de concreción curricular e integrar as aprendizaxes promovidas desde outras materias do módulo xenérico e do módulo específico (Formación Profesional e Mercado laboral, Inserción e orientación laboral e Proxectos de innovación e investigación).					

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título
Analizar o organigrama dos centros onde se imparte a FP e as funcións do departamento de FOL		AP18 AP19

Analizar o currículo dos módulos da especialidade de FOL e valorar as ausencias e potencialidades para formar persoas cun pensamento crítico activista sobre as desigualdades de xénero e a precarización laboral.	AP1 AP2 AP3 AP4 AP5 AP8 AP13 AP14 AP15 AP16 AP17 AP18 AP19 AP20 AP21 AP22 AP23 AP24 AP25 AP26 AP27 AP30 AP34	CM1 CM3 CM5 CM6 CM7
Analizar e valorar a normativa aplicable á actividade docente na FP e trasladala á planificación dos módulos da especialidade.	AP8 AP10 AP14 AP15 AP16 AP18 AP19 AP20 AP21 AP25 AP26 AP27 AP30	CM3 CM4
Utilizar as TIC para a aprendizaxe profesional e integralas nos procesos de ensino e aprendizaxe.	AP13 AP14 AP15 AP16 AP20 AP25 AP26 AP27 AP32	CM4 CM7
Identificar as funcións do profesorado de FOL.	AP15 AP17 AP18	CM6
Describir o sistema de acceso a función docente no ensino público e privado e os requisitos esixidos	AP16 AP29	

Deseñar unha programación dun dos módulos da especialidade e unha unidade didáctica da programación, contextualizadas a nivel de centro e de alumnado, viables e coherentes co marco teórico e curricular.	AP20 AP21 AP22 AP23	CM3 CM6 CM7
Integrar o enfoque de xénero nas programacións e nas unidades didácticas e valorar a súa importancia para acadar a equidade de xénero.	AP15 AP16 AP17 AP18 AP19 AP20 AP24 AP25 AP26 AP27 AP30 AP33	CM4 CM5 CM7
Elaborar a fundamentación teórica e legal, analizando e valorando as bases legais e os obxectivos do desenvolvemento sostible aplicables á materia ou módulo e á etapa educativa.	AP1 AP2 AP3 AP4 AP5 AP8 AP10 AP13 AP14 AP19 AP23 AP24 AP25 AP27 AP28 AP29 AP30	CM4 CM6 CM8
Valorar as posibilidades dos módulos da especialidade para a construcción dun pensamento crítico e activista e reflectir esta perspetiva na súa planificación.	AP6 AP13 AP14 AP15 AP16 AP17 AP18 AP19 AP20 AP21 AP22 AP23 AP24 AP25 AP26 AP27 AP30	CM3 CM4 CM5 CM6 CM7

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1.-Contexto organizativo e funcional dos centros de Formación Profesional.	1.1. Normativa que regula a organización e o seu funcionamento 1.2. Tipoloxía de centros de formación profesional, espazos e equipamentos. 1.3. A organización docente nos centros de FP. Órganos de Goberno e Coordinación Didáctica. Proxecto Educativo e Proxecto Funcional 1.4. O Departamento de Formación e Orientación Laboral. Composición e funcións. O traballo en equipo. A colaboración cos Departamentos de Orientación e de Información e orientación profesional.
Tema 2.- O corpo de Profesorado do Ensino Secundario: a especialidade de Formación e orientación laboral (FOL)	2.1. Corpos de profesorado e categorías profesionais 2.2..Sistema de acceso ó ensino público e o ensino privado 2.2. Retribucións 2.3.Autoemprego.
Tema 3. Módulos da especialidade e normativa aplicable	3.1. Módulos da especialidade nos ciclos LOXSE 3.2. Módulos da especialidade nos ciclos LOE 3.3. Formación en centros de traballo 3.4. Normativa aplicable e implicacións para a planificación curricular
Tema 3. Planificación nos distintos niveis de concreción curricular: do currículo oficial á programación de aula.	3.1. A programación dos módulos 3.2. A programación de aula
Tema 4. Metodoloxía e avaliación	4.1. Técnicas e estratexias metodolóxicas: tipoloxía e características 4.2. Avaliación: tipos, técnicas e instrumentos. 4.3. A participación do alumnado na avaliación: finalidades e instrumentos. 4.3. Avaliación e xestión da calidade nos centros de FP
Tema 5. Educación mediática e TIC	5.1. Educación mediática: concepto, finalidade e integración na pragamacións dos módulos da especialidade 5.2. Competencia dixital docente. A competencia dixital como obxectivo e contido das materias e módulos da especialidade. 5.3. Recursos e ferramentas dixitais para o ensino e aprendizaxe dos módulos da especialidade..
TEma 6. A atención á diversidade	6.1. Atención á diversidade: conceptualización e medidas que prescribe a normativa. 6.2. Estratexias e recursos para a atención á diversidade
TEma 7. A integración da perspectiva de xénero	7.1. Finalidades e modalidades de integración 7.3. Experiencias e recursos 7.4. Normativa, plans e actuacións específicas.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A16	3	0	3
Sesión maxistral	A8 A10 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A22 A24 A34	16	0	16

Análise de fontes documentais	A10 A13 A14 A15 A17 C4 C6 C7	12	52	64
Presentación oral	A23 C1 C3	4	5	9
Aprendizaxe colaborativa	A8 A14 A22 A32	28	51	79
Proba de resposta breve	A16 A19 C1	2	15	17
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 A10 A13 A14 A15 A16 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A32 A33 C3 C4 C5 C6 C7 C8	19	90	109
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	As actividades iniciais teñen unha dupla finalidade: a) que o alumnado tome conciencia dos seus coñecementos previos, de xeito que se convertan nun referente para a análise e reflexión do que precisan aprender e das aprendizaxes construídas na materia. b) A posta en común e resolución de dúbidas das cuestións formuladas sobre as temáticas previamente traballadas fora da aula e que forman parte da clase invertida.
Sesión maxistral	A sesión maxistral utilizase para presentar unha boa parte dos temas que se abordan na materia. A sesión maxistral combínase coa clase invertida, deste xeito limítase o papel de transmisor de contidos do profesorado.
Análise de fontes documentais	A análise das fontes documentais está vinculada o traballo tutelado. A súa finalidade é o deseño da programación e dunha unidade didáctica, principalmente a elaboración do apartado de fundamentación teórica e legal.
Presentación oral	Consiste na difusión entre as persoas da clase do produto elaborado no traballo tutelado. Dispoñen de 20 minutos por cada traballo e na presentación teñen que participar todas as persoas do grupo de traballo.
Aprendizaxe colaborativa	A aprendizaxe colaborativa está implícita no resto das metodoloxías que son realizadas en grupo.
Proba de resposta breve	Consistirá nunha batería de entre 10 e 20 preguntas curtas relacionadas cos contidos teóricos e os traballos tutelados
Traballos tutelados	O traballo tutelado ten como finalidade o deseño dunha programación e dunha unidade didáctica. A análise documental, a aprendizaxe colaborativa, unha parte das prácticas a través das TIC e a presentación oral están integradas no traballo tutelado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	A atención personalizada ten como finalidades a supervisión e orientación do traballo tutelado e lévase a cabo no horario de titorías e nas aulas reservadas para a sua elaboración. Para o seguimiento e avaliación dos traballos tutelados é obligatoria a asistencia a dúas titorias.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación

Presentación oral	A23 C1 C3	A presentación vai ser avaliada polo resto dos compañeiros e compañeiras a partir dunha matriz de valoración	10
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 A10 A13 A14 A15 A16 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A32 A33 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Consiste no deseño dunha programación e dunha unidade didáctica. Para a súa avaliação proporcionanse dúas matrices de valoración, nas que se detallan as dimensións a avaliar, os niveis de logro e os criterios de cualificación e serán entregadas coa proposta de trabalho tutelado.	45
Proba de resposta breve	A16 A19 C1	Consistirá nunha proba de resposta breve sobre os contidos da materia e cunha extensión de entre 10 e 20 preguntas.	45

Observacións avaliación

ASISTENCIA

A asistencia ás sesións é obligatoria, polo tanto. O alumnado con asistencia regular que ocasionalmente non acuda a unha sesión deberá de realizar e entregar as actividades realizadas na aula. El alumnado que no asista a clase tendrá que realizar las actividades grupales de forma individual, la prueba de respuesta breve y una prueba oral sobre los trabajos tutelados.

REQUERIMENTOS PARA APROBAR A MATERIA A cualificación final será o resultado das puntuacións obtidas nas distintas actividades que computan na cualificación. Para superar a materia é indispensábel obter a metade das cualificacións asignadas na proba de respuesta breve e no trabalho tutelado.

Na avaliação da segunda oportunidade recuperáranse as actividades non superadas (proba e trabalho tutelado).

A non realización dalgúnha das actividades de avaliação implica a cualificación de Non presentado.

En caso de fraude académico na segunda oportunidade, ademais de realizar as actividades indicadas o alumnado realizará un exame oral sobre os traballos tutelados.

Na avaliação adiantada utilizase o mesmo sistema de avaliação descrito para a primeira oportunidade, a presentación substúese por unha proba oral sobre os traballos tutelados.

Linguaxe inclusiva e citación xusta É obligatorio o uso dunha linguaxe inclusiva. Co obxectivo de visibilizarmos as autoras nas referencias bibliográficas, recoméndase utilizar a citación xusta, para a que se poden consultar as seguintes fontes:

<https://infoguías.biblioteca.udc.es/c.php?g=653851&p=4979900> <https://biblioteca.uoc.edu/ca/plana/Estil-APA/> FALTA DE INTEGRIDADE

ACADÉMICA Ausencia de citación de fontes As citas e referencias a calquer tipo de texto deben declararse no texto e no apartado de referencias bibliográficas, utilizando as normas APA más actuais. Co obxectivo de visibilizar as achegas das autoras utilizarase a proposta de citación xusta. Plaxio e realización fraudulenta de probas e/o actividades

O plaxio e a realización fraudulenta de probas e/o actividades de avaliação será motivo de suspenso, sendo 0 a cualificación global da materia.

Así o establece o artigo 14.4 da normativa académica de avaliação da UDC: "na realización de traballos, ou plaxio e a utilización de material nonorixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é ou caso, ou permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade"

Normativa académica de avaliação, revisión e reclamación da UDC -

https://www.udc.es/export/sites/udc/normativa/_galeria_down/academica/Normas_avaliacion_revision_reclamacion Consolidado_I.pdf -

<http://www.educacion.udc.es/?pagina=propiedad-intelectual> Os aspectos relativos a ?dispensa

académica?, a ?dedicación ao estudo?, a ?permanencia? e a ?fraude

académica? rexeranse pola normativa académica vixente na UDC

Fontes de información

Bibliografía básica	Arnaiz,Haizea Begoña, Careaga Susana e Oskoz José Miguel J.M. (2015). Guía para la incorporación de la perspectiva de género en FOL y en Empresa e Iniciativa Emprendedora. Gasteiz: Servicio de Publicaciones del País Vasco. De Miguel,Mario (2006). Modalidades de enseñanza centradas en el desarrollo de competencias. Orientaciones para promover el cambio metodológico en el espacioeuropeo de educación superior. Oviedo: Ediciones Universidad de Oviedo. Cano, Elena (Editora) (2012). Aprobar o aprender. Estrategias de evaluación en la sociedad. Barcelona: Universidad de Barcelona. Imbernon Francesc e Medina Jose Luis (2005). Metodología participativa a l'aula universitària. La participació de de l'alumnat. Barcelona: ICE. Quaderns de Docència Universitària, 4. Ministerio de Educación y Formación Profesional y Administraciones Educativas de las Comunidades Autónomas (2022). Marco de referencia de la competencia digital docente. MRCDD_GTTA_2022.pdf (intef.es) Prieto Alfredo, Díaz David e Santiago Raúl (2017). Metodologías Inductivas. El desafío de enseñar mediante el cuestionamiento y los retos. Sanmartín, Neus (2007). Evaluar para aprender. Diez ideas clave. Willson Carolyn Grizzle Alton, Tuazón Ramón, Akyempong Kwame, Cheung Chi_Kin (2011) Alfabetización mediática e informacional. UNESCO.
Bibliografía complementaria	Para cada tema facilitarse bibliografía específica.

Recomendación

Materias que se recomienda cursar previamente

Materias que se recomienda cursar simultáneamente

Formación profesional e mercado laboral/652606611

Inserción e orientación laboral/652606612

Materias que continúan o temario

Formación profesional e mercado laboral/652606611

Inserción e orientación laboral/652606612

Proyectos de innovación e investigación educativa en formación profesional e orientación laboral/652606E31

Observación

ACTUALIZACIÓN DO PERFIL PERSONALComo más tardar, na terceira sesión de clase, todo o alumnado ha de pendurar unha foto actual no seu perfil de moodle.COMPROMISO COA SUSTENTABILIDADE AMBIENTALDébese facer un uso sustentable dos recursos co obxecto de evitar impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. En coherencia cos principios enunciados os traballos entregaranse en formato dixital.CARGA DE TRABALLOA realización das tarefas indicadas na guía docente supoñen unha dedicación de 216 horas de traballo fora da aula. Polo tanto, cómpre unha boa planificación e xestión do tempo.PERSPECTIVA DE XÉNEROSegundo se recolle na normativas e plans de aplicación na docencia universitaria; na materia incorporase a perspectiva de xénero (perspectiva de xénero; (incorporación de contidos e criterios de evaluación específicos, uso da linguaxe non sexista, utilización de bibliografía de autores/as de ambos性別, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas...)Traballarase para identificar e modificar prejuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respeito e igualdade.No caso de detectarse situacións de discriminación por razón de xénero, proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías